

Quicksan Wet
Natuurbescherming
ter plaatse van:

Salomon Levystraat 6-56 en 3-61
De Westereen

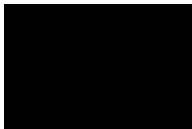
projectnummer

170781

VERANTWOORDING

RAPPORT

Type onderzoek : **Quickscan Wet Natuurbescherming**
Locatie onderzoek : **Salomon Levystraat 6-56 en 3-61 de Westereen**
Projectnummer : **170781**
Versie rapportage : **1**
Auteur : **Ing. M. Zweemer**
Ecoloog : **Ing. J. Kamps MSc**
Controle en vrijgave : **Ing. R.J.W. Huls**
Paraaf vrijgave :
Datum : **9 juni 2017**

OPDRACHTGEVER

Naam : **Thús Wonen**
Postbus 41
9100 AA DOKKUM
Contactpersoon :

UITGEVOERD DOOR

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een **QuickScan Wet Natuurbescherming**, verricht ter plaatse van **Salomon Levystraat 6-56 en 3- 61 te de Westereen**, in opdracht van **Thús Wonen**.

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING EN DOELSTELLING	5
1.1	SCOPE	5
1.2	KWALITEITSBORGING	5
1.3	LEESWIJZER	6
2	ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING	7
2.1	BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN	7
2.2	BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING	8
2.3	BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE NABIJE OMGEVING	8
2.3.1	Natura 2000	9
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	9
3	NATUURWETGEVING	11
3.1	Soortenbescherming	11
3.2	gebiedsbescherming	12
3.3	zorgplicht	13
4	METHODE	14
4.1	LITERATUURSTUDIE	14
4.2	VELDBEZOEK	14
5	RESULTATEN	15
5.1	VAATPLANTEN	15
5.1.1	Resultaten literatuuronderzoek	15
5.1.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	15
5.2	VOGELS	15
5.2.1	Resultaten literatuuronderzoek	15
5.2.2	Resultaten veldbezoek en effecten beoordeling	15
5.3	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	16
5.3.1	Resultaten literatuuronderzoek	16
5.3.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	16
5.4	VLEERMUIZEN	17
5.4.1	Resultaten literatuuronderzoek	17
5.4.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	17
5.5	AMFIBIEËN EN REPTIELEN	18
5.5.1	Resultaten literatuuronderzoek	18
5.5.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	18
5.6	VISSEN	18
5.6.1	Resultaten literatuuronderzoek	18
5.6.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	18
5.7	OVERIGE SOORTEN	18
5.7.1	Resultaten literatuuronderzoek	18

5.7.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	19
6	CONCLUSIE	20
6.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING - SOORTBESCHERMING	20
6.2	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING - GEBIEDSBESCHERMING	20
6.3	AANBEVELINGEN EN ADVIES.....	20
6.4	VERANTWOORDING.....	20
Bijlage 1	Nationaal beschermde soorten en vrijgestelde soorten Friesland	
Bijlage 2	Soorten binnen een straal van 3 kilometer	

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1 INLEIDING

In opdracht van Thús Wonen is door Eco Reest BV een quickscan Wet Natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Salomon Levystraat 6 - 56 en 3 - 61 in de Westereen.

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop van de woningen gevolgd door nieuwbouw.

De doelstelling van het onderzoek is meerledig en bestaat uit het vaststellen:

- of habitats aanwezig kunnen zijn van beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoeksgebied;
- of de werkzaamheden versturende effecten hebben op beschermde dier- en plantensoorten;
- hoe met eventueel aanwezige beschermde soorten omgegaan kan worden.

1.1 SCOPE

In dit rapport is een verkennend flora en fauna onderzoek beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of deze significant negatief kunnen zijn. In overleg met het bevoegd gezag wordt de uitkomst van het verkennend onderzoek gebruikt voor het vaststellen van de noodzaak van een eventueel vervolgonderzoek.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of er schade kan optreden aan beschermde natuurgebieden. De onderzoekslocatie ligt op circa 9,4 kilometer afstand ten oostnoordoosten van het van het Natura 2000-gebied De Grutte Wielen. Gelet op de afstand tot het gebied en de aard van de geplande ingreep wordt er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

1.2 KWALITEITSBORGING

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2008", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, gebouwen en managementondersteuning, met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest heeft een ontheffing voor het uitvoeren van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse amfibieën, vissen, kevers, libellen, mieren en weekdieren, ten behoeve van onderzoek (ontheffingsnummer: FF/75A/2011/049).

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de natuurwetgeving die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5 en de voortoets aan de Natuurbeschermingswet in Hoofdstuk 6. Besloten wordt met hoofdstuk 7; conclusies en aanbevelingen.

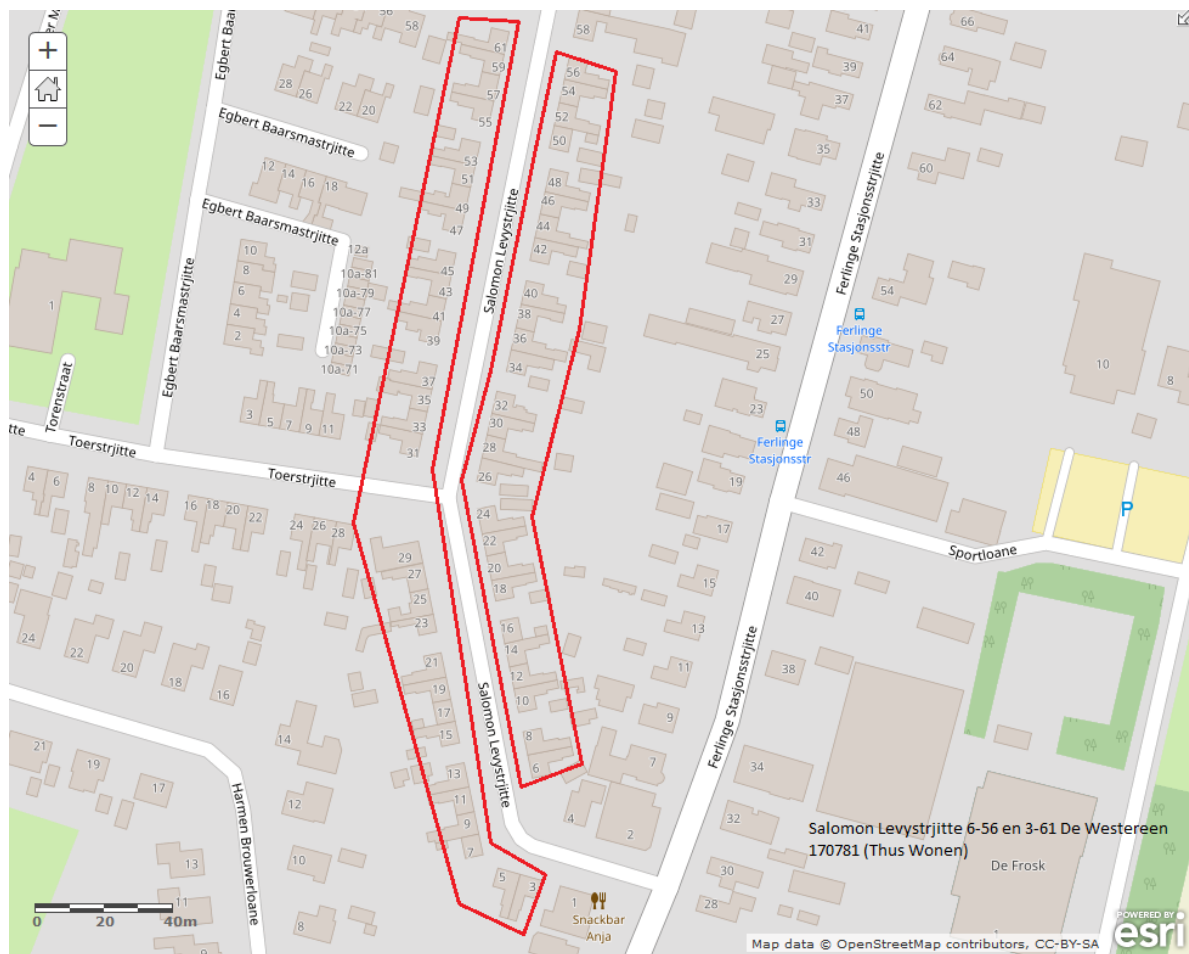
2 ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING

In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN

De opdrachtgever is voornemens om de bestaande bebouwing te slopen ter plaatse van het onderzoeksterrein. Vervolgens zal nieuwbouw gerealiseerd worden op dezelfde locatie.

Ten behoeve van de sloop worden er geen bestaande landschapselementen verwijderd. Wel wordt de beplanting in de bij de woningen behorende tuinen verwijderd bij het bouwrijp maken van het terrein.

Figuur 2-1. Locatie onderzoeksterrein, rood omkaderd. (Bron achtergrondkaart: ArcGis Online).

In figuur 2-1 is het onderzoeksterrein aangegeven en figuren 2-2 en 2-3 tonen foto's van het plangebied.

Figuur 2-2. Weergave van woningen ter plaatse. (Foto: J. Kamps).

Figuur 2-3. Weergave van woningen ter plaatse. (Foto: J. Kamps).

2.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING

De onderzoekslocatie is gelegen ten westen van het Natura 2000 gebied De Grutte Wielen. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het Natura 2000 gebied bedraagt circa 9,4 kilometer.

De onderzoekslocatie ligt in bebouwde kom. Op ongeveer 700 meter afstand ligt groter open water en op ongeveer 400 meter afstand ligt een houtwallenlandschap.

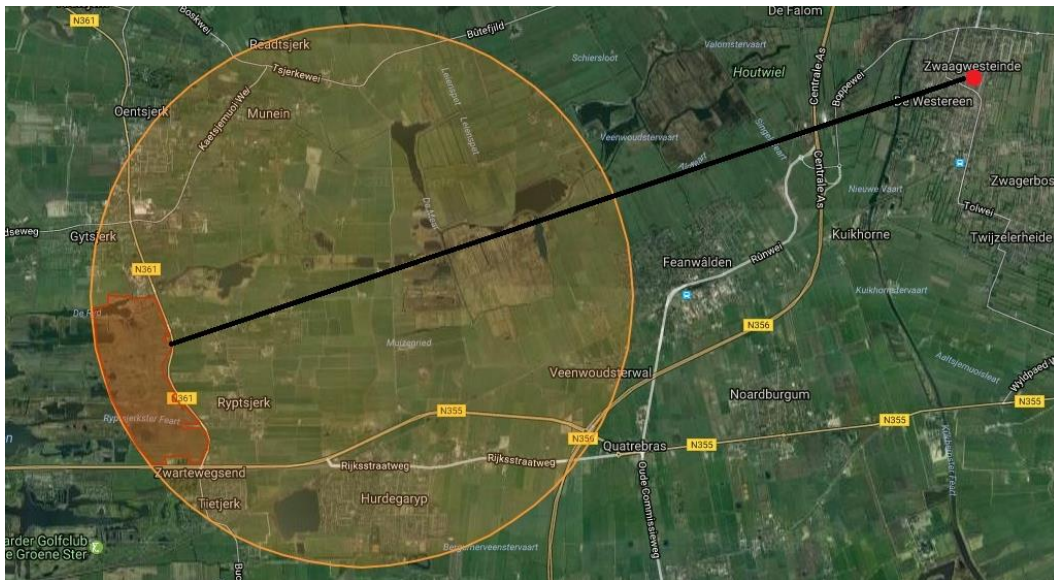
2.3 BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE NABIJE OMGEVING

De onderzoekslocatie ligt op korte afstand van een gebied dat is opgenomen in het Natuurnetwerk Nederland en op grote afstand van Natura 2000 gebied de Grutte Wielen.

2.3.1 Natura 2000

Ten zuidwesten van de onderzoekslocatie ligt Natura 2000-gebied de Grutte Wielen. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het Natura 2000-gebied is ongeveer 9,4 kilometer. In figuur 2-4 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van De Grutte Wielen weergegeven.

In dit gebied zijn de volgende **Habitatsoorten** als doelsoorten gekenmerkt: bittervoorn, meervleermuis, Noordse woelmuis. Als **broedvogel** zijn de doelsoorten: porseleinhoen, kemphaan, rietzanger. Onder **niet-broedvogels** vallen: kolgans, brandgans, smient, grutto.

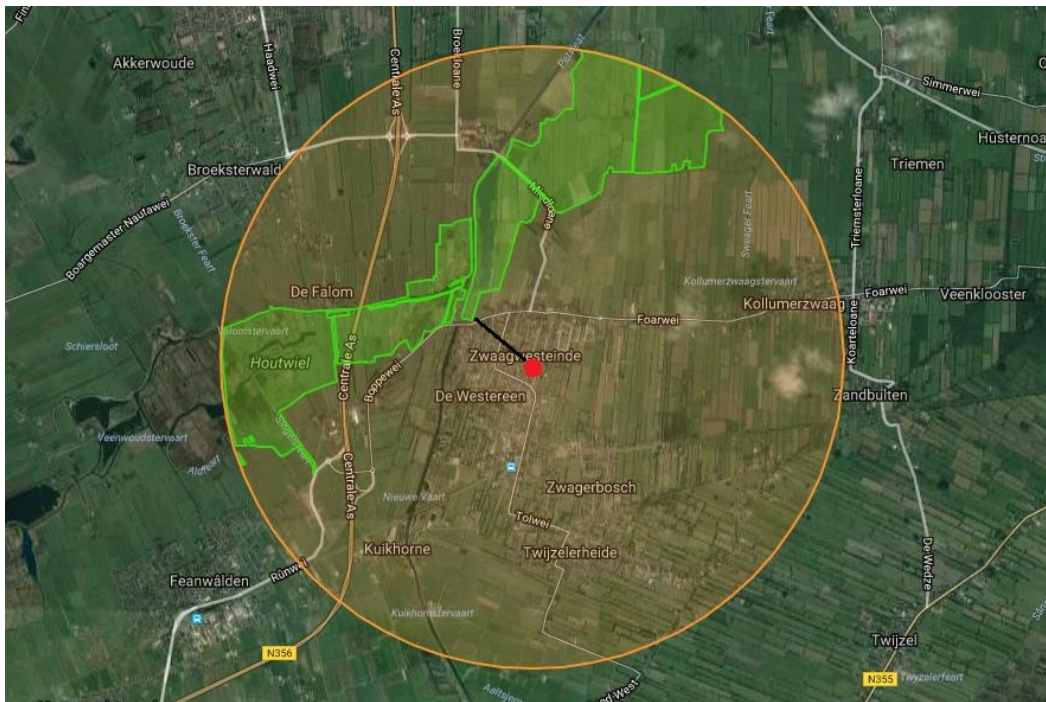
Figuur 2-4: Afstand van plangebied tot Natura-2000 gebied de Grutte Wielen. (Bron kaart: Symbiosys.alterra.nl)

Gelet op de afstand tot het gebied en de aard van de geplande ingreep wordt er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.2 scope).

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Op de kaart in figuur 2-5 is te zien dat de onderzoekslocatie op 700 meter van een natuurgebied ligt dat is opgenomen in het NNN. Dit betreft (onderdeel van) de Zwagermieden.

Daar er geen sprake is van externe toetsing van invloeden op de NNN is verder onderzoek naar invloeden op het NNN niet van toepassing.

Figuur 2-5: Afstand van plangebied tot NNN-gebied. (Bron kaart: Synbiosys.alterra.nl)

3 NATUURWETGEVING

In Nederland was de bescherming van soorten en gebieden tot 2017 geregeld in de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Deze twee wetten zijn per 1 januari 2017 samen met de Boswet, vervangen door Wet natuurbescherming. Bevoegd gezag ligt bij de Provincies.

3.1 SOORTENBESCHERMING

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV-onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is Artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, onwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met Nationaal Beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt. De lijst van de provincie Friesland met nationaal beschermde soorten waarvoor een ontheffing nodig blijft bij ruimtelijke ingrepen is opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000 gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van het Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de Provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op 117 Natura 2000-gebieden (vanaf 15 december 2015 118 gebieden) waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de Provincie nodig is.

3.3 ZORGPLICHT

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.*

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4 METHODE

4.1 LITERATUURSTUDIE

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van het onderzoeksterrein. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opvragen van gegevens van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Hierin is een overzicht gegeven van de in de omgeving aanwezige beschermde soorten. Het plangebied is in dit geval iets ruimer ingetekend om een volledig beeld te krijgen van de soorten in de omgeving. De volledige lijst, met soorten op een grotere afstand dan 1 kilometer van het plangebied, is weergegeven in bijlage 2.

- **Vogelrichtlijn 1 km**
Blauwborst, boomkruiper, bosrietzanger, braamsluiper, fitis, groenling, grote bonte specht, heggenmus, holenduif, koolmees, matkop, pimpelmees, putter, rietgors, rietzanger, spotvogel, sprinkhaanzanger, tjiftjaf, tuinfluiter, Turkse tortel, winterkoning en zanglijster.
- **Habitatrichtlijn 1 km**
Gewone dwergvleermuis, Otter
- **Nationaal beschermde soorten 1 km**
Geen
- **Habitatrichtlijn 3 km**
Gewone dwergvleermuis, groene glazenmaker, heikikker, otter.
- **Nationaal beschermde soorten 3 km**
Bastaardkikker, boommarter, eekhoorn, grote vos, konijn, ringslang, steenmarter, vos, waterspitsmuis.

Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuur (verspreidingsatlassen e.d.). Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegeven beherende Organisaties).

4.2 VELDBEZOEK

De uitvoering van het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 12 mei 2017. Dit heeft overdag plaatsgevonden. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: Droog, 16 graden Celsius, 3 bft.

Het bezoek is gericht om te beoordelen of de onderzoekslocatie geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn de onderzoekslocatie en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten.

5 RESULTATEN

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 VAATPLANTEN

5.1.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen streng beschermde plantensoorten bekend.

5.1.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Tijdens het veldonderzoek zijn er geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het onderzoeksterrein lijkt tevens niet geschikt voor beschermde soorten, doordat het om voedselrijke grond gaat. Ter plaatse werden alleen gecultiveerde tuinplanten en algemene planten die kenmerkend voor voedselrijke grond zijn, aangetroffen.

5.2 VOGELS

5.2.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn de volgende (broed)vogels bekend: Blauwborst, Boomkruiper, Bosrietzanger, Braamsluiper, Fitis, Groenling, Grote Bonte Specht, Heggenmus, Holenduif, Koolmees, Matkop, Pimpelmees, Putter, Rietgors, Rietzanger, Spotvogel, Sprinkhaanzanger, Tjiftjaf, Tuinfluiter, Turkse Tortel, Winterkoning, Zanglijster.

5.2.2 Resultaten veldbezoek en effecten beoordeling

Algemene soorten (niet jaarrond beschermd)

In de tuinen bij de woningen worden nestplaatsen van algemene zangvogels verwacht, zoals merel, koolmees en tjiftjaf. De nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd. Echter alle vogelnesten zijn in het broedseizoen beschermd.

Op Salomon Levystraat 48 wordt Turkse tortel broedend onder de dakpannen vermoed. Op Salomon Levystraat 47 is een spreeuw broedend onder de dakpannen gezien.

Een overtreding van de Wet Natuurbescherming kan worden voorkomen door de bomen en struiken (indien van toepassing) voor de start van het broedseizoen te rooien en de sloop buiten het broedseizoen uit te voeren, of de dakpannen voor het broedseizoen ontoegankelijk te maken. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

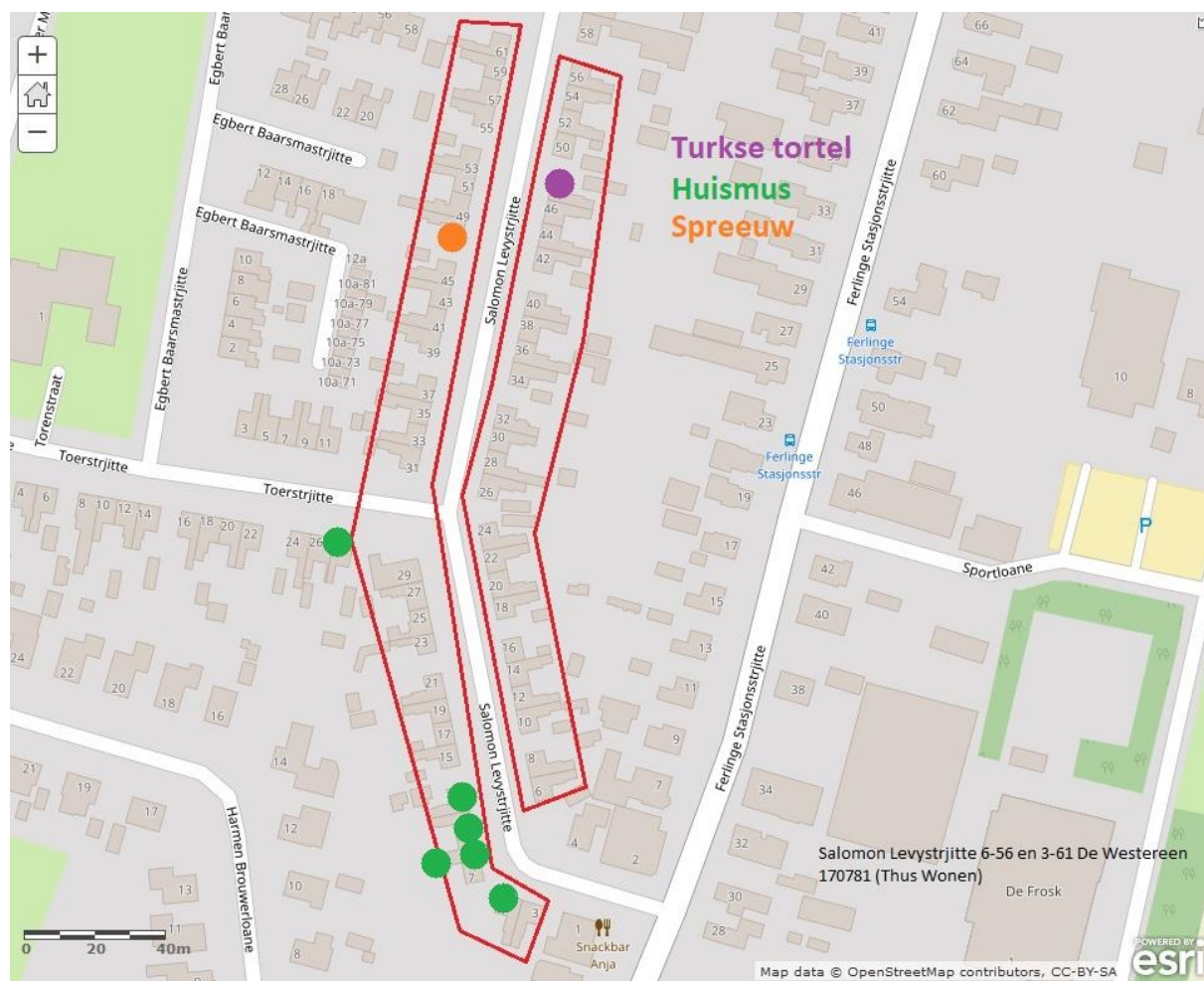
Jaarrond beschermde nesten

Uit de quickscan blijkt dat de daken geschikt zijn voor huismus en gierzwaluw. Gierzwaluwen zijn niet waargenomen, maar er zijn wel geschikte invliegopeningen in de woningen aangetroffen, met name op de kopgevels waar op verschillende locaties ruimte is ontstaan onder de gevelpannen.

De quickscan is gecombineerd met een eerste ronde soortgericht onderzoek naar huismussen. Er is nest indicierend hierbij op verschillende locaties binnen het plangebied gedrag van huismus waargenomen. Huismusnesten worden verwacht op de voorzijde van Salomon Levystraat 5,9,11,13 en aan de achterzijde van Salomon Levystraat 7.

Wanneer een nestplaats van huismus of gierzwaluw wordt aangetast is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Nader onderzoek naar deze soorten wordt daarom geadviseerd.

In figuur 5-1 is de veldkaart weergegeven met de waarnemingen aan vogels.

Figuur 5-1: Bevinden uit het veldonderzoek weergegeven in de veldkaart. (Bron kaart: ArcGIS Online)

5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

5.3.1 Resultaten literatuuronderzoek

Binnen een straal van 1 kilometer is otter bekend. Binnen een straal van 3 kilometer zijn ook boommarter, rode eekhoorn, konijn, steenmarter, vos en waterspitsmuis bekend.

5.3.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren ter plaatse van het te slopen pand en de directe omgeving. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat sporen van kleine zoogdieren in vegetatie lastig zichtbaar zijn. Gelet op het habitatype zou het onderzoeksterrein en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van algemene zoogdieren zoals huismuis, huisspitsmuis en mol.

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn in Fryslân aangemerkt als soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming

geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. De zorgplicht is ook voor deze soorten van toepassing.

Uit het literatuuronderzoek bleek dat de steenmarter is waargenomen binnen een straal van 3 kilometer rond de onderzoekslocatie. Er zijn bij het veldbezoek echter geen sporen waargenomen of locaties gezien waar steenmarter de woningen in kan. De tuinen maken mogelijk wel onderdeel uit van het foerageergebied van steenmarter. In de directe omgeving is echter voldoende alternatief habitat voorhanden, waardoor het hier niet gaat om essentieel foerageergebied.

Voor de uit de literatuur bekende boommarter, rode eekhoorn, konijn, vos en waterspitsmuis is geen geschikt habitat aanwezig binnen het plangebied.

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

5.4 VLEERMUIZEN

5.4.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein is alleen gewone dwergvleermuis bekend.

5.4.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen

Uit een inspectie van de woningen blijkt dat de daken geschikt zijn voor vleermuizen. Er zijn geschikte invliegopeningen in de woningen aangetroffen, met name op de kopgevels waar ruimte is ontstaan onder gevelpannen. Op een aantal locaties (bijvoorbeeld bij huisnummer 34) liggen enkele dakpannen erg los, waardoor toegang is ontstaan voor vleermuizen. Op nummer 16, 26, 31, 47, 50 en 55 is ruimte onder de loodslabben bij de schoorstenen (zie figuur 5-2).

Figuur 5-2: ruimte onder loodslab bij schoorsteen (rood omcirkeld). Deze ruimte biedt toegang voor vleermuizen en gierzwaluwen.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn wettelijk beschermd. Wanneer bij de werkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Daarom wordt geadviseerd nader onderzoek uit te voeren naar deze soortgroep.

Vliegroute

Binnen de bebouwde kom van het plangebied kunnen vliegroutes niet worden uitgesloten. Uit nader onderzoek moet blijken of het plangebied deel uitmaakt van een bestaande route.

Foerageergebied

Binnen de bebouwde kom van het plangebied kunnen foerageergebieden niet worden uitgesloten. Uit nader onderzoek moet blijken of het plangebied deel uitmaakt van een essentieel foerageergebied.

5.5 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

5.5.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen reptielen en amfibieën bekend. Binnen een straal van 3 kilometer zijn bastaardkikker, heikikker en ringslang bekend.

5.5.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen ter plaatse van het onderzoeksterrein. Er is binnen het onderzoeksgebied geen water aanwezig, waardoor de aanwezigheid van voortplantingshabitat van amfibieën kan worden uitgesloten. Wel zouden de tuinen binnen het onderzoeksterrein deel kunnen uitmaken van de landhabitat van de bruine kikker, gewone pad of kleine watersalamander.

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. De zorgplicht is ook voor deze soorten van toepassing.

Het verharde terrein en de stukken gazon en bosjes vormen geen geschikt leefgebied voor reptielen. Reptielen worden dan ook niet in of rond de te slopen woningen verwacht.

5.6 VISSEN

5.6.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de directe omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen beschermde vissen bekend.

5.6.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Omdat er op het onderzoeksterrein geen permanent watervoerende elementen aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten.

5.7 OVERIGE SOORTEN

5.7.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn groene glazenmaker en grote vos bekend.

5.7.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Door het ontbreken van sleutelfactoren zoals waardplanten speelt onderhavig onderzoeksterrein geen cruciale rol voor plaatselijke vlinderpopulaties.

Omdat er op het onderzoeksterrein geen permanent watervoerende elementen aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van libellen worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene diersoorten uit de overige soortgroepen aangetroffen. Zeldzame, beschermde of Rode Lijstsoorten zijn tevens niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Belangrijke reden hiervoor is dat ter plaatse geen geschikt habitat (meer) aanwezig is voor deze soorten.

De overige in de Flora- en faunawet opgenomen (strikt beschermde) soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6 CONCLUSIE

6.1 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING - SOORTBESCHERMING

Naar aanleiding van het verkennend onderzoek Flora- en faunawet concluderen wij dat er ter plaatse van de onderzoekslocatie sprake is van het voorkomen van een of meerdere soort(en) beschermd onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of Nationaal beschermde soorten.

Onder de daken zijn nesten van huismus, spreeuw en Turkse tortel aanwezig. Tevens zijn er op diverse plekken gaten in de gevel en ruimten onder de dakpannen aangetroffen. Deze kunnen erg geschikt zijn als nestgelegenheid en verblijfplaats voor gierzwaluwen en vleermuizen. Huismus- en gierzwaluwnesten zijn jaarrond beschermd.

In de bomen en struiken in de tuinen kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. Alle vogelnesten zijn in het broedseizoen beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is.

6.2 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING - GEBIEDSBESCHERMING

De ingreep heeft geen significant negatieve effecten tot gevolg op kwalificerende soorten of habitats van Natura 2000-gebied de Grutte Wielen.

6.3 AANBEVELINGEN EN ADVIES

Op de onderzoekslocatie zijn beschermde vogelsoorten aanwezig. Tevens kan de aanwezigheid van vleermuizen niet worden uitgesloten.

Geadviseerd wordt om nader onderzoek te laten uitvoeren naar huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen. Indien deze aanwezig zijn, zijn extra maatregelen noodzakelijk en is het wellicht nodig om een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Mogelijk broeden vogels in de tuinen rondom de woningen. Alle broedgevallen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming. Om een overtreding te voorkomen wordt geadviseerd om, indien van toepassing, de bomen en struiken voor de start van het broedseizoen te verwijderen. Het broedseizoen loopt globaal van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

6.4 VERANTWOORDING

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest
Ing. J. Kamps MSc.

Bijlage I; Nationaal beschermde soorten en vrijgestelde soorten Friesland

NATIONAAL BESCHERMDE DIER- EN PLANTENSOORTEN Bijlage, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming

Onderdeel A (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a)

Zoogdieren

Aardmuis
Boommarter
Bosmuis
Bunzing
Damhert
Das
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Edelhert
Eekhoorn
Egel
Eikelmuis
Gewone bosspitsmuis
Gewone zeehond
Grote bosmuis
Grijze zeehond
Haas
Hermelijn
Huisspitsmuis
Konijn
Molmuis
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Steenmarter
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Veldspitsmuis
Vos
Waterspitsmuis
Wezel
Wild zwijn
Woelrat

Amfibieën

Alpenwatersalamander
Bruine kikker
Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Middelste groene kikker
Vinpootsalamander
Vuursalamander

Reptielen

Adder
Hazelworm
Levendbarende hagedis
Ringslang

Vissen

Beekdonderpad
Beekprik
Elrits
Europese rivierkreeft
Gestippelde alver
Grote modderkruiper
Kwabaal

Dagvlinders

Aardbeivlinder
Bosparemoervlinder
Bruin dikkopje
Bruine eikenpage
Donker pimpernelblauwtje
Duinparemoervlinder
Gentiaanblauwtje
Grote paremoervlinder
Grote vos
Grote vuurvlinder
Grote weerschijnvlinder
Iepenpage
Kleine heivlinder
Kleine Ijsvogelvlinder
Kommavlinder
Pimpernelblauwtje
Sleedoornpage
Spiegeldikkopje
Veenbesblauwtje
Veenbesparemoervlinder
Veenhooibeestje
Veldparemoervlinder
Zilveren maan

Libellen

Beekrombout
Bosbeekjuffer
Donkere waterjuffer
Gevlekte glanslibel

Gewone bronlibel
Hoogveenglanslibel
Kempense heidelibel
Speerwaterjuffer

Kevers

Vliegend hert

Onderdeel B: Planten horende bij onderdeel B (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c)

Akkerboterbloem
Akkerdoornzaad
Akkerogentroost
Beklierde ogentroost
Berggamander
Bergnachtorchis
Blaasvaren
Blauw guichelheil
Bokkenorchis
Bosboterbloem
Bosdravik
Brave hendrik
Brede wolfsmelk
Breed wollegras
Bruinrode wespenorchis
Dennenorchis
Dreps
Echte gamander
Fanjegentiaan
Geelgroene wespenorchis
Geplooid vrouwenmantel
Getande veldsla
Gevlekt zonneroosje
Glad biggenkruid
Gladde zegge
Groene nachtorchis
Groensteel
Groot spiegelklokje
Grote bosaardbei
Grote leeuwenklauw
Honingorchis
Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuizeranjer
Karwijselie
Kleine ereprijs
Kleine Schorseneer
Kleine wolfsmelk
Kluwenklokje
Knollathyrus
Knolspirea

Korensla
Kranskarwij
Kruiptijm
Lange zonnedaauw
Liggende ereprijs
Moerasgamander
Muurbloem
Naakte lathyrus
Naaldenkervel
Pijlscheefkelk
Roggelelie
Rood peperboompje
Rozenkransje
Ruw parelzaad
Scherpkruid
Schubvaren
Schubzegge
Smalle raai
Spits havikskruid
Steenbraam
Stijve wolfsmelk
Stofzaad
Tengere distel
Tengere veldmuur
Trosgamander
Veenbloembies
Vliegenorchis
Vroege ereprijs
Wilde averuit
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Wolfskers
Zandwolfsmelk
Zinkviooltje
Zweedse kornoelje

Vrijgestelde soorten Provincie Friesland

Zoogdieren

Aardmuis (*Microtus agrestis*)
Bosmuis* (*Apodemus sylvaticus*)
Bunzing (*Mustela putorius*)
Dwergmuis (*Micromys minutus*)
Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*)
Egel (*Erinaceus europaeus*)
Gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*)
Haas (*Lepus europeus*)
Hermelijn (*Mustela erminea*)
Huisspitsmuis* (*Crocidura russula*)
Konijn (*Oryctolagus cuniculus*)
Ondergrondse woelmuis (*Pitymys subterraneus*)
Ree (*Capreolus capreolus*)
Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*)
Tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*)
Veldmuis* (*Microtus arvalis*)
Vos (*Vulpes vulpes*)
Wezel (*Mustela nivalis*)
Woelrat (*Arvicola terrestris*)

Amfibieën

Bruine kikker (*Rana temporaria*)
Gewone pad (*Bufo bufo*)
Kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*)
Meerkikker *Pelophylax ridibundus* (*Rana ridibunda*)
Middelste groene kikker/ Bastaardkikker) *Pelophylax klepton* *esculentus* *Rana esculenta*)

Bijlage II; Soorten binnen een straal van 3 kilometer

Vogelrichtlijn	Habitatrichtlijn	Nationaal beschermde soorten
Baardman, Bergeend, Blauwborst, Boerenzwaluw, Bonte Vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Boompieper, Boomvalk, Bosrietzanger, Braamsluiper, Brandgans, Bruine Kiekendief, Buizerd, Dodaars, Ekster, Fazant, Fitis, Fuut, Gaai, Gekraagde Roodstaart, Gele Kwikstaart, Gierzwaluw, Goudvink, Grasmus, Graspieper, Grauwe Gans, Grauwe Klauwier, Grauwe Vliegenvanger, Groene Specht, Groenling, Grote Bonte Specht, Grote Canadese gans, Grote Lijster, Grutto, Havik, Heggenmus, Holenduif, Houtduif, Houtsnip, Huismus, Huiszwaluw, IJsvogel, Kauw, Kievit, Kleine Karekiet, Kleine Mantelmeeuw, Kleine Plevier, Kleinst Waterhoen, Kluut, Kneu, Knobbelzwaan, Koekoek, Kokmeeuw, Koolmees, Krakeend, Kuifeend, Kwartel, Kwartelkoning, Matkop, Meerkoet, Merel, Nachtegaal, Pimpelmees, Porseleinhoen, Putter, Regenwulp, Rietgors, Rietzanger, Ringmus, Roek, Roerdomp, Roodborst, Roodborsttapuit, Scholekster, Slobeend, Smient, Snor, Sperwer, Spotvogel, Spreeuw, Sprinkhaanzanger, Staartmees, Stormmeeuw, Tapuit, Tjiftjaf, Torenavalk, Tuinfluiter, Tureluur, Turkse Tortel, Veldleeuwerik, Vink, Visdief, Vuurgoudhaan, Waterhoen, Waterral, Watersnip, Wilde Eend, Winterkoning, Wintertaling, Witte Kwikstaart, Wulp, Zanglijster, Zilvermeeuw, Zomertaling, Zwarte Kraai, Zwarte Mees, Zwartkop.	Gewone dwergvleermuis, Groene glazenmaker, Heikikker, Otter.	Bastaardkikker, Boomarter, Eekhoorn, Grote vos, Konijn, Ringslang, Steenarter, Vos, Waterspitsmuis.

MILIEU ADVIESBUREAU

EcoReest

Advies vanuit een groen hart

Nader onderzoek vleermuizen
gierzwaluwen en huismussen
ter plaatse van:

Salomon Levystrijtte
6 t/m 56 en 3 t/m 61
De Westereen

projectnummer

170781

VERANTWOORDING

RAPPORT

Type onderzoek : **Nader onderzoek**

Locatie onderzoek : **Salomon Levystrijtte 6 t/m 56 en 3 t/m 61
De Westereen**

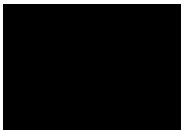
Projectnummer : **170781**

Versie rapportage : **1**

Auteur : **T. Paerels**

Ecoloog : **Ing. J. Kamps MSc**

Controle en vrijgave : **Ing. R.J.W. Huls**

Paraaf vrijgave :

Datum : **1 november 2017**

OPDRACHTGEVER

Naam : **Thús Wonen**
Postbus 41
9100 AA DOKKUM

Contactpersoon :

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een nader vleermuis-, huismus-, en gierzwaluwonderzoek, verricht ter plaatse van **Salomon Levystraat te De Westereen**, in opdracht van **Thús Wonen**.

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Nader onderzoek vleermuizen, gierzwaluw, huismus Salomon Levystrijtte te De Westereen (projectnummer 170781)

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING EN DOELSTELLING	4
1.2	KWALITEITSBORGING.....	4
1.3	LEESWIJZER	4
2	ONDERZOEKSLOCATIE	5
2.1	BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE	5
2.2	WERKZAAMHEDEN	6
3	ONDERZOEKSOPZET	7
3.1	VLEERMUIZEN	7
3.2	HUISMUSSEN	8
3.3	GIERZWALUW	8
4	RESULTATEN	9
4.1	VLEERMUIZEN	9
4.2	HUISMUS.....	10
4.3	GIERZWALUW	11
4.4	OVERIGE WAARNEMINGEN	11
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12
5.1	CONCUSIES PER SOORTGROEP	12
5.1.1	Functie van het plangebied voor vleermuizen.....	12
5.1.2	Functie van plangebied voor huismussen	12
5.1.3	Functie van het plangebied voor gierzwaluwen	12
5.1.4	Overige waarnemingen	12
5.2	VERVOLG	13
5.2.1	Ontheffing	13
5.2.2	Mitigerende maatregelen	13
5.2.3	Zorgplicht	14
5.3	SAMENVATTING.....	14
5.4	VERANTWOORDING.....	15
	LITERATUUR	16

Bijlage 1 Nadere informatie wetgeving

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1 INLEIDING

In opdracht van Thús Wonen is door Eco Reest BV een nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen ter plaatse van Salmon Levystraat te De Westereen.

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Vanwege het beoogde project is een quickscan uitgevoerd door Eco Reest ter plaatse van het terrein (rapportnummer 170781, datum 9 juni 2017). Hieruit is naar voren gekomen dat de locatie geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen. Om vast te stellen of uit te sluiten dat zich verblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten van één of meerdere soorten op de locatie bevinden is nader onderzoek uitgevoerd. Tevens is bepaald of de locatie leefgebied vormt voor een van de genoemde soorten.

Doel van het nader onderzoek is tweeledig:

- Er wordt vastgesteld of en hoe panden binnen het onderzoeksgebied worden gebruikt door vleermuizen, huismussen of gierzwaluwen. Bij aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen wordt tevens de functie (kraam- zomer- of paarverblijfplaats) van de verblijfplaatsen bepaald. Daarnaast wordt vastgesteld of er essentiële vliegroutes of foerageergebieden aanwezig zijn.
- Er wordt bepaald of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

1.2 KWALITEITSBORING

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse soorten (ontheffing FF/75A/2014/061, geldig tot 16 maart 2020).

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoekslocatie besproken. Hoofdstuk 3 bevat een onderzoeksopzet. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van het uitgevoerde onderzoek. Besloten wordt met hoofdstuk 5; de conclusies en advies voor eventueel benodigde vervolgstappen voor het project.

2 ONDERZOEKSLOCATIE

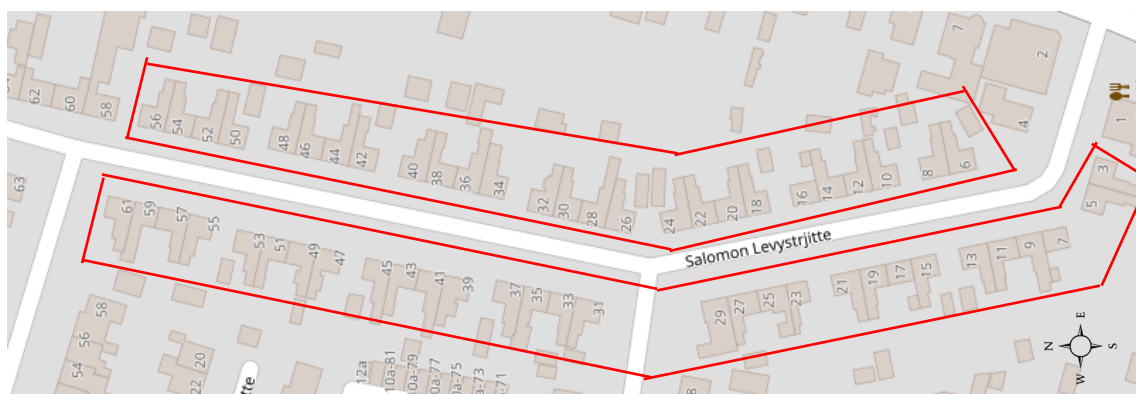
In dit hoofdstuk is de onderzoekslocatie beschreven en weergegeven.

2.1 BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE

Het onderzoeksgebied is gelegen in een woonwijk aan de Salomon Levystrijtte te De Westereen. Het gaat om de woningen nr. 6 t/m 56 en 3 t/m 61. Merendeel van de onderzochte woningen blokken van vier woningen. De woningen met de nummers 3, 5, 6 en 8 zijn echter twee-onder-een-kap woningen.

De voortuinen van de onderzochte woningen verschillen sterk. Zo zijn er voortuinen met veel begroeiing, alleen grint en/of steen of tuinen bestaande uit alleen gras.

De openbare inrichting van de straat bevat weinig groen en zijn er geen watergangen aanwezig in de directe omgeving. Op ca. 230m afstand (vanaf Salomon Levystrijtte 6) richting het zuidoosten bevinden zich de sportvelden van de voetbalvereniging Zwaagwesteinde. Op 250m afstand naar het zuiden bevindt zich een klein winkelcentrum met verschillende winkels en supermarkten. In figuur 2-1 is de locatie weergegeven. Figuur 2-2 tot en met 2-5 geven de huidige situatie weer.

Figuur 2-1 Kaart met bestaande situatie.

Figuur 2-2 Voorzijde woningen nr. 6 (rechts) en 8 (links) (Bron: Googlemaps)

Figuur 2-3 Voorzijde woningen nr. 23 t/m 29 (Bron: Googlemaps)

Figuur 2-4 Voorzijde woningen nr. 31 t/m 37 (Bron: Googlemaps)

Figuur 2-5 Linker-/voorzijde woning 56, voorzijde woningen 50 t/m 54 (Bron: Googlemaps)

2.2 WERKZAAMHEDEN

Op de onderzoekslocatie is de sloop van de bestaande woningen voorzien. Na de sloop zal op de vrijgekomen locatie nieuwbouw worden gerealiseerd.

Ten behoeve van de sloop worden er geen bestaande landschapselementen verwijderd. Wel wordt de beplanting in de bij de woningen behorende tuinen verwijderd voor het bouwrijp maken van het terrein.

3 ONDERZOEKSOPZET

In dit hoofdstuk zijn de methoden van het veldonderzoek per onderzochte soort(groep) beschreven

3.1 VLEERMUIZEN

Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen uit het Vleermuisprotocol (versie 2017). Het vleermuisonderzoek heeft plaatsgevonden door middel van vier bezoeken. Hiervan zijn twee rondes uitgevoerd tijdens de kraamtijd van vleermuizen. Daarnaast zijn twee bezoeken uitgevoerd tijdens de paartijd van vleermuizen. Tegelijkertijd met het onderzoek naar verblijfplaatsen zijn ook de functie vliegroute en leefgebied onderzocht.

Met behulp van een batdetector D240x is de aanwezigheid van (kraam- zomer- of paar-) verblijfplaatsen van vleermuizen in de woningen in beeld gebracht. Gedurende de bezoeken is de onderzoekslocatie twee uur lang onderzocht op verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen. Drie onderzoeksrondes hebben plaatsgevonden in de avonduren, na zonsondergang. Eén ronde is uitgevoerd vanaf twee uur voor zonsopkomst. Hierbij zijn geluids- en visuele waarnemingen genoteerd en ultrasone geluiden van vleermuizen opgenomen.

Analyse van opgenomen vleermuisgeluiden heeft, waar nodig, plaatsgevonden met behulp van het programma Wavesurfer of Batsound. Hierbij is met behulp van sonogrammen in het veld opgenomen geluid op soort gedetermineerd.

Het onderzoek naar vleermuizen heeft op de volgende data plaatsgevonden:

Tabel 3.1. Uitgevoerde onderzoeksrondes vleermuizen.

Bezoek	Datum (2017)	Starttijd	Weer	Aantal Veldwerkers	Typen verblijfplaatsen
1	20-06-2017	21:30	Half bewolkt, 1 Bft en 17°C	3	Kraam- en zomerverblijfplaatsen
2	19-07-2017	21:20	Licht bewolkt, 1 Bft en 26°C	3	Kraam- en zomerverblijfplaatsen
3	15-08-2017	04:15	Half bewolkt, 1 Bft en 15°C	3	Paar- en zomerverblijfplaatsen
4	21-09-2017	20:45	Half bewolkt, 2 Bft en 14°C	3	Paar- en zomerverblijfplaatsen

3.2 HUISMUSSEN

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd overeenkomstig de eisen uit de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (versie 2017). Deze schrijft voor dat er twee veldbezoeken moeten plaatsvinden in de periode van 1 april tot 20 juni. Deze veldbezoeken moeten tussen 1 a`2 uur na zonsopkomst of 1 à 2 uur voor zonsondergang worden uitgevoerd bij droog weer.

Het doel van het nader onderzoek naar huismussen is het vaststellen of uitsluiten van jaarrond beschermde nestplaatsen van deze soort binnen het onderzoeksgebied. In geval er sprake is van nestelende huismussen in het onderzoeksgebied, is tevens vastgesteld om hoeveel nestplaatsen het gaat.

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker om het exacte gedrag en de nestlocaties in detail te kunnen bepalen. Nestlocaties zijn vastgesteld op basis van nestindicerende waarnemingen, zoals zingende mannetjes, bezoeken aan potentiële nestplaatsen, transport van nestmateriaal en transport van voedsel voor de jongen.

Tabel 3-2. Onderzoeksrondes huismus.

	Datum	Weersomstandigheden
Ronde 1	12-05-2017	Bewolkt, 2 Bft en 16°C
Ronde 2	31-05-2017	Helder, 3 Bft en 19,5°C

3.3 GIERZWALUW

Het doel van het nader onderzoek naar gierzwaluwen is het vaststellen of zo ja hoe het onderzoeksgebied gebruikt wordt door gierzwaluwen. In geval er sprake is van nestelende gierzwaluwen in het onderzoeksgebied, is tevens vastgesteld om hoeveel nestplaatsen het gaat.

Het onderzoek naar gierzwaluwen is uitgevoerd middels drie veldbezoeken in de avond (zie tabel 3.3) in de periode 1 juni – 15 juli, conform de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (versie 2017). Hierbij is het onderzoek gestart één uur voor zonsondergang.

Tijdens het onderzoek is ernaar gestreefd alle nestplaatsen exact vast te stellen door het noteren van in- of uitvliegende of roepende gierzwaluwen. Om het aantal nestplaatsen op voldoende betrouwbare wijze vast te stellen is de capaciteit aan onderzoekers aangepast aan de onderzoekslocatie. Hiermee wordt ervoor zorggedragen dat gedurende het onderzoek het gehele onderzoeksgebied steeds kon worden overzien.

Tabel 3-3. Onderzoeksrondes gierzwaluw.

	Datum	Weersomstandigheden
Ronde 1	20-06-2017	Half bewolkt, 1 Bft en 17°C
Ronde 2	10-07-2017	Half bewolkt, 2 Bft en 18°C
Ronde 3	19-07-2017	Licht bewolkt, 1 Bft en 26°C

De laatste ronde van het naderonderzoek naar gierzwaluwen is vier dagen na 15 Juli uitgevoerd. Dit in verband met de slechte weersomstandigheden in de avonden tijdens de dagen na 10 juli 2017.

4 RESULTATEN

4.1 VLEERMUIZEN

Verblijfplaatsen

Tijdens het onderzoek zijn invliegende, uitvliegende en paarroepende ruige dwergvleermuizen waargenomen op verschillende adressen binnen de Salomon Levystrijtte te De Westereen. Hieruit wordt geconcludeerd dat er paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aanwezig zijn binnen de onderzoekslocatie. Het betreft allen paarverblijfplaatsen.

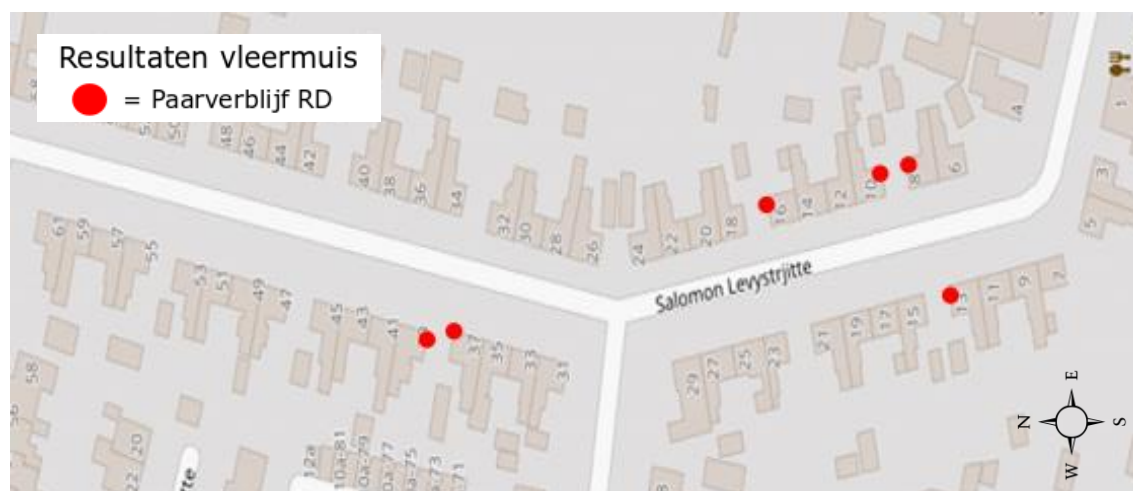
Winterverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis zijn moeilijk aan te tonen. Er mag zekerheidshalve vanuit gegaan worden dat een paarverblijfplaats die in gebruik is, tevens ook als winterverblijf wordt gebruikt.

Binnen het onderzoeksterrein kunnen winterverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis niet worden uitgesloten, omdat er paarverblijfplaatsen aanwezig waren. Gezien het lage aantal dieren dat is waargenomen zal het niet om een massa winterverblijf gaan, maar om een verblijfplaats van één of enkele dieren.

De verblijfplaatsen bevinden zich naar verwachting in de spouw of dak. Bij sommige woningen kunnen vleermuizen via het dak de open spouwmuur bereiken. Hierdoor kan de exacte locatie van de verblijfplaatsen niet worden vastgesteld. De invliegopeningen bevinden zich onder de gevelpannen.

Tabel 4-1 Veldbezoeken en waarnemingen

Ronde	Datum (2017)	Adres	Waarneming	Soort verblijfplaats
1	20-06-2017	-	-	-
2	19-07-2017	Salomon Levystrijtte 37	Ruige dwergvleermuis	Paarverblijf
3	15-08-2017	Salomon Levystrijtte 8, 13, 16 en 39	Ruige dwergvleermuis	Paarverblijf
4	21-09-2017	Salomon Levystrijtte 10	Ruige dwergvleermuis	Paarverblijf

Figuur 4-1 Waarnemingen paarverblijven ruige dwergvleermuis (RD)

Foerageergebied

De directe omgeving wordt gebruikt om te foerageren door de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Het gaat om lage aantallen. Bovendien is in de directe omgeving voldoende soortgelijk habitat aanwezig in de vorm van tuinen en plantsoenen. Het gaat daarom niet om essentieel foerageergebied.

Vliegroutes

Overvliegende dieren zijn in lage aantallen waargenomen. Er wordt daarom binnen of rond de onderzoekslocatie geen essentiële vliegroutes verwacht.

4.2 HUISMUS

Tijdens het veldonderzoek zijn op diverse locaties nestplaatsen van huismussen waargenomen. Hierbij zijn zowel zingende mannetjes als bezoeken aan aanwezige nestplaatsen waargenomen. In totaal zijn er zes nestplaatsen van huismussen aanwezig in het onderzoeksgebied.

Daarnaast zijn in het onderzoeksgebied en de directe omgeving foeragerende mussen waargenomen. In de tuinen van zowel binnen als net buiten het plangebied.

De locaties zijn op kaart weergegeven in figuur 4-2. De adressen zijn tevens opgesomd in tabel 4-2. De nestplaatsen bevinden zich onder de dakpannen.

Tabel 4-2 **Overzicht waarnemingen huismus**

Ronde	Datum (2017)	Adres	Locatie nestplaatsen
1	12-05-2017	Salomon Levystrijte 5, 7, 9, 11 en 13	Onder dakpannen
2	31-05-2017	Salomon Levystrijte 3, 5 en 9	Onder dakpannen

Figuur 4-2. Waarnemingen nestlocaties huismus (HM)

Het onderzoeksgebied maakt tevens deel uit van het foerageergebied van huismus. Hierbij is geen sprake van een essentieel foerageergebied omdat de voor- en achtertuinen van de woningen in omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanbieden voor de huismus.

Bij de werkzaamheden wordt geen essentieel foerageergebied van huismussen aangetast.

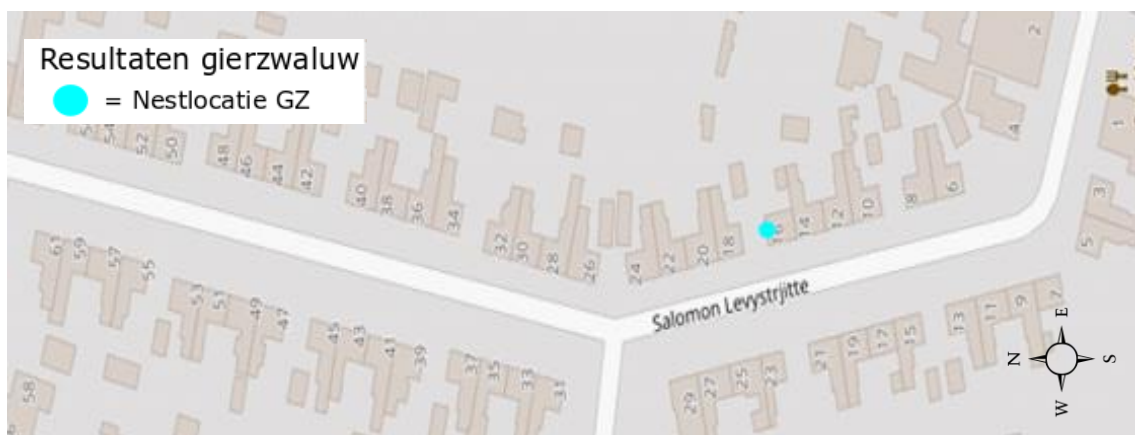
4.3 GIERZWALUW

Tijdens het veldonderzoek aan de Salomon Levystrijtte 16 zijn in- en uitvliegende gierzwaluwen waargenomen. Hieruit wordt geconcludeerd dat er één nestplaats van de gierzwaluw in het onderzoeksgebied aanwezig is. Daarnaast zijn er in en direct rond de onderzoekslocatie ca. tien foeragerende gierzwaluwen waargenomen. Deze vertoonden geen binding met de onderzochte panden.

De locaties zijn op kaart weergegeven in figuur 4-3. De adressen zijn tevens opgesomd in tabel 4-3. De nestplaatsen bevinden zich onder de gevelpan (dichtbij schoorsteen).

Tabel 4-3 **Overzicht waarnemingen gierzwaluw**

Ronde	Datum (2017)	Adres	Locatie nestplaatsen
1	20-06-2017	Salomon Levystrijtte 16	Onder gevelpan (dichtbij schoorsteen)
2	10-07-2017	Salomon Levystrijtte 16	Onder gevelpan (dichtbij schoorsteen)
3	19-07-2017	Salomon Levystrijtte 16	Onder gevelpan (dichtbij schoorsteen)

Figuur 4-3 Waarnemingen nestlocaties gierzwaluw.

4.4 OVERIGE WAARNEMINGEN

Tijdens het veldbezoek zijn binnen de onderzoekslocatie nesten van tortelduif en spreeuw waargenomen op aan de Salomon Levystrijtte 47 en 48. Onderstaande tabel geeft een overzicht van deze waarnemingen. Nesten van huiszwaluw en spreeuw zijn tevens opgenomen in categorie vijf van de lijst met jaarrond beschermde soorten. Dit houdt in dat onder bepaalde omstandigheden deze nesten toch jaarrond beschermd zijn. Gezien het aantal nestplaatsen binnen de onderzoekslocatie en de geschiktheid van de omgeving voor deze soort, is voldoende alternatieve nestgelegenheid beschikbaar en zijn deze nestplaatsen daarom niet jaarrond beschermd. Echter, alle broedvogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen dan niet worden verstoord.

Tabel 4.5. Waarneming niet jaarrond beschermde nesten.

Adres	Waarneming
Salomon Levystrijtte 47	Spreeuw
Salomon Levystrijtte 48	Tortelduif

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 CONCLUSIES PER SOORTGROEP

5.1.1 Functie van het plangebied voor vleermuizen

Uit de veldbezoeken voor het vleermuisonderzoek komt naar voren dat er zes verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied. Er zijn op verschillende locaties uitvliegende en invliegende ruige dwergvleermuizen waargenomen aan de Salomon Levystrijtte 8, 10, 13, 16, 37 en 39. Het betreft paarverblijfplaatsen. Het kan niet worden uitgesloten dat deze ook dienen als winterverblijfplaatsen voor één of enkele dieren.

In het overige deel van onderzoeksterrein zijn alleen foeragerende of doortrekkende vleermuizen waargenomen. Gezien de lage aantallen gaat het hier niet om essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes. Bovendien zijn in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig.

Bij de voorgenomen werkzaamheden (sloop van de bestaande woningen) worden verblijfplaatsen aangetast. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de ruige dwergvleermuis is daarom nodig.

5.1.2 Functie van plangebied voor huismussen

Uit het mussonderzoek is gebleken dat er diverse broedgevallen van huismussen aanwezig zijn. Het gaat om zes nestplaatsen van huismus ter plaatse van Salomon Levystrijtte 3, 5, 7, 9, 11 en 13. De nestlocaties bevinden zich onder de dakpannen. Tevens vormt de locatie geen essentieel foerageergebied.

Het nest van de huismus is aangemerkt als jaarrond beschermd middels de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat het verboden is nestplaatsen te verwijderen, ook buiten het broedseizoen. Het uitvoeren van de werkzaamheden leidt tot verlies van zes jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus. Hiervoor dienen alternatieve nestplaatsen gerealiseerd te worden (zie paragraaf 5.2). Tevens is voor het uitvoeren van de werkzaamheden ontheffing noodzakelijk (zie paragraaf 5.3).

5.1.3 Functie van het plangebied voor gierzwaluwen

Tijdens de drie bezoeken zijn ca. tien foeragerende gierzwaluwen waargenomen die rond zonsondergang laag rond woningblokken in de buurt scheerden. Van tenminste één woning is vastgesteld dat deze functioneert als nestgelegenheid. Ter plaatse zijn in- en uitvliegende gierzwaluwen waargenomen die het nest bezoeken. Hieruit wordt geconcludeerd dat het nest opgroeiende jongen bevat.

De gierzwaluw is aangemerkt als Vogelrichtlijnsoort waarvoor strenge bescherming geldt.

Bij de voorgenomen werkzaamheden worden één nestlocatie aangetast. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de gierzwaluw is daarom nodig.

5.1.4 Overige waarnemingen

Er zijn nesten aangetroffen van de tortelduif en spreeuw. Deze zijn tijdens het broedseizoen beschermd. Dit houdt in dat deze nesten in het broedseizoen niet mogen worden aangetast.

Bij de voorgenomen werkzaamheden worden nestlocaties van de tortelduif en spreeuw aangetast. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de tortelduif en spreeuw is niet nodig, mits geen in gebruik zijnde nesten worden aangetast.

5.2 VERVOLG

5.2.1 Ontheffing

Voor het wegnemen of verstoren van een functionele verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis en nestplaatsen van de huismus en gierzwaluw is wettelijk gezien een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Om een ontheffing te verkrijgen moet bij de aanvraag een activiteitenplan meegestuurd worden, waarin wordt beschreven hoe elke verblijfplaats die komt vervallen gecompenseerd te wordt en hoe bij de uitvoer van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van de beschermde soorten. Ook dient een afweging van het belang en alternatieven voor de werkzaamheden te zijn opgenomen.

De officiële termijn voor het verkrijgen van een besluit van de provincie ten aanzien van de toekomstige Wet Natuurbescherming is 13 weken, met een mogelijkheid tot verlenging van 7 weken. Gezien de lange afhandeltijd en de tijd die nodig is als gewenningsperiode of voor een op kwetsbare periodes aangepaste planning, wordt geadviseerd dit ruim voor het uitvoeren van de werkzaamheden te doen.

5.2.2 Mitigerende maatregelen

Voor verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis geldt een richtlijn van vier alternatieven voor elk aangetaste verblijfplaats. Dit betekent dat er in totaal 24 alternatieve verblijfplaatsen voor de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied gerealiseerd moet worden. De alternatieve verblijfplaatsen moeten binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst worden. Voorafgaand aan de sloop kan dit bijvoorbeeld met (inbouw)kasten. Daarnaast moeten in de nieuwbouw permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen worden opgenomen.

Van de huismus zijn er in totaal zes nestlocaties waargenomen binnen het plangebied. Het Kennisdocument Huismus van Bij12 (2017) geeft een compensatiefactor van minimaal twee. Dit betekent dat er voor de start van de werkzaamheden, 12 alternatieve verblijfplaatsen binnen het plangebied gerealiseerd moeten worden voor de huismus.

Voor de gierzwaluw geldt een richtlijn van vijf alternatieve verblijfplaatsen voor elke aangetaste nestlocatie (Bij12 Kennisdocument gierzwaluw, 2017). Hierom moeten er in totaal vijf alternatieve verblijfplaatsen voor de gierzwaluw worden gerealiseerd voor de start van de werkzaamheden.

De concrete uitwerking van de benodigde mitigerende maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan. Binnen de Wet natuurbescherming is het vereist dat de werkzaamheden plaats vinden onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Deze geeft, in overleg met de opdrachtgever, aan waar zich geschikte locaties bevinden voor het plaatsen van alternatieve voorzieningen. Tevens adviseert deze in eventuele maatregelen die nodig zijn voor aanvang of tijdens het project. Hierbij moet gedacht worden aan de planning van het werk, bijvoorbeeld om kwetsbare periodes te ontzien en om rekening te houden met de gewenningstijd die nodig is voor alternatieve verblijfplaatsen. Ook dienen de woningen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te worden gemaakt voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen. Dit mag echter pas na ontvangst van de ontheffing.

5.2.3 Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

5.3 SAMENVATTING

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden worden nestplaatsen van de gierzwaluw en huismus en verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aangetast. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Hierom is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Binnen de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk voor deze soorten alternatieve voorzieningen aan te bieden. Voor de ruige dwergvleermuis geldt een minimale compensatiefactor van vier alternatieve verblijfplaatsen. Voor de gierzwaluw geldt een compensatie van vijf alternatieve nestlocaties en voor de huismus een compensatie van twee. Dit houdt in dat er in totaal 41 alternatieven nodig zijn (24 vleermuis, 12 huismus en 5 gierzwaluw). Tevens zijn er, afhankelijk van de planning van het project zeer waarschijnlijk tijdelijke voorzieningen nodig. Uitwerking van deze maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan.

Tevens zijn in het gebied enkele algemene en licht beschermde soorten aanwezig. Deze soorten vallen onder tabel 1, waarvoor bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling geldt. Voor deze soorten en soorten die niet beschermd zijn, blijft ten allen tijde de zorgplicht wel gelden. Daarnaast zijn er nog nestlocaties waargenomen van de tortelduif en spreeuw. Deze nestlocaties zijn tijdens het broedseizoen beschermd. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de resultaten.

Tabel 5-1 overzicht resultaten

(HM = huismus, GZ = gierzwaluw, RD = ruige dwergvleermuis, SP = spreeuw, TD = tortelduif)

Straat	nr	Resultaten	Aantal alternatieve verblijfplaatsen	Ontheffing	Maatregelen nodig bij
Salomon Levystrijte	3	HM	2 alternatieven voor HM	Ja	Werkzaamheden dak
Salomon Levystrijte	5	HM	2 alternatieven voor HM	Ja	Werkzaamheden dak
Salomon Levystrijte	7	HM	2 alternatieven voor HM	Ja	Werkzaamheden dak
Salomon Levystrijte	8	RD	4 alternatieven voor RD	Ja	Werkzaamheden dak/spouw
Salomon Levystrijte	9	HM	2 alternatieven voor HM	Ja	Werkzaamheden dak
Salomon Levystrijte	10	RD	4 alternatieven voor RD	Ja	Werkzaamheden dak/spouw
Salomon Levystrijte	11	HM	2 alternatieven voor HM	Ja	Werkzaamheden dak
Salomon Levystrijte	13	HM/RD	2 alternatieven voor HM 4 alternatieven voor RD	Ja	Werkzaamheden dak/spouw
Salomon Levystrijte	16	GZ/RD	5 alternatieven voor GZ 4 alternatieven voor RD	Ja	Werkzaamheden dak/spouw
Salomon Levystrijte	37	RD	4 alternatieven voor RD	Ja	Werkzaamheden dak/spouw
Salomon Levystrijte	39	RD	4 alternatieven voor RD	Ja	Werkzaamheden dak/spouw
Salomon Levystrijte	47	SP	-	Nee	-
Salomon Levystrijte	48	TD	-	Nee	-

5.4 VERANTWOORDING

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies, indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Als er vragen zijn naar aanleiding van het onderzoek dan kunt u contact opnemen met ons bureau.

Eco Reest BV
J. Kamps MSc.

LITERATUUR

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

Lindeboom, R. Gierzwaluwen in de stad Groningen. *De Grauwe Gors*. Jaargang 43 (2016): 26-34.

Netwerk Groene Bureaus (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Gierzwaluw, versie 2.0., december 2014.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Huismus, versie 2.0., december 2014.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard ruige dwergvleermuis, versie 2.0., december 2014.

Wortelboer, R. 2015. Gierzwaluwen nader bekeken: tien jaar waarnemingen met camera's bij nesten. *Limosa* 88 (2015): 57-73.

www.arcgis.com

www.BIJ12.nl

www.ndff.nl

www.natuurloket.nl

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.vleermuis.net

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE 1

NATUURWETGEVING

In Nederland is de bescherming van soorten sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet Natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespindief en zwarte wouw.

Overige Europees beschermde soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is Artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, onwortelen of te vernielen.

Overige nationaal beschermde soorten

In de Wet natuurbescherming is een lijst met Nationaal Beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden , ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

Het bevoegd gezag voor de Wet Natuurbescherming berust primair bij de provincies.

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

Thús Wonen
t.a.v. [redacted]
Postbus 41
9100 AA DOKKUM

Leeuwarden, 2 maart 2018
Verzonden, - 2 MAART 2018

Ons kenmerk : 01482438
Afd./Opgave : Team Groene regelgeving
Behandeld door : I. Kerssies / [redacted] i.kerssies@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : Ontheffing Wet natuurbescherming sloop en nieuwbouw woningen Salomon Levystrijte, De Westereen (ruige dwergvleermuis, huismus, gierzwaluw)

Geachte [redacted],

Op 28 november 2017 heb ik uw verzoek ontvangen voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ten behoeve van de sloop en nieuwbouw aan de Salomon Levystrijte 6 – 56 en 3 -61 te De Westereen.

U vraagt ontheffing voor overtreding van de verbodsbepaling genoemd in paragraaf 3.1 en 3.2, van de Wnb, voor de huismus (*Passer domesticus*), gierzwaluw (*Apus apus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraagde ontheffing te verlenen. De bijbehorende stukken zijn onlosmakelijk verbonden aan dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

Algemeen

1. De ontheffing staat op naam van Thús Wonen te Dokkum (hierna: ontheffinghouder). Ontheffinghouder is verantwoordelijk voor de naleving van de ontheffingsvoorwaarden en is hierop aanspreekbaar.
2. De ontheffing is alleen van toepassing op de activiteiten en verbodsbepalingen, zoals deze zijn aangevraagd en in dit besluit zijn benoemd in bijlage A1.1. onder 'Beschrijving van het project of andere handeling'.

3. De activiteit dient te worden uitgevoerd conform aanvraag, met de daarbij behorende stukken. Afwijkingen en wijzigingen behoeven schriftelijke toestemming van het bevoegd gezag.
4. De onder A1.1. aangegeven maatregelen en de aanvullende voorwaarden dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Het protocol dient te worden opgesteld door een ter zake kundige, dient op de locatie aanwezig te zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.

Aanvullende voorwaarden

5. De tijdelijke locaties dienen minimaal een jaar na realisatie van de nieuwbouw aanwezig te blijven. Hierdoor wordt gezorgd dat er voldoende overlap van verblijfplaatsen aanwezig is en soorten minimaal een seizoen kunnen wennen aan de nieuwe locaties.
6. De permanente locaties dienen op dezelfde locaties dan wel zeer nabij de locaties van de huidige verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Voor de huismus dienen in ieder geval in fase 1 reeds permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd.
7. Voordat de nestlocaties van de huismus ongeschikt worden gemaakt, dient een ter zake kundige op het gebied van de huismus te controleren of de locaties niet in gebruik zijn. Indien locaties in gebruik zijn dient te worden gewacht met ongeschikt maken totdat de locaties zijn verlaten.
8. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis dient plaats te vinden buiten de kwetsbare overwinterings- en voortplantingsperiode.
9. Maximaal drie dagen voor de sloop, dient een ter zake kundige op het gebied van huismus, gierzwaluw en ruige dwergvleermuis te controleren dat geen verblijfplaatsen van de soorten in gebruik zijn.
10. Aangezien sloop plaatsvindt in het broedseizoen / voortplantingsperiode van soorten dient te worden voorkomen dat vogels gaan broeden in het plangebied dan wel dat andere soorten zich vestigen. Voor de sloop dient een ter zake kundige het plangebied te inventariseren op de aanwezigheid van soorten.

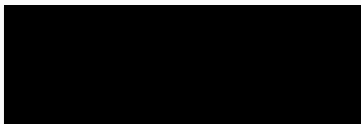
De ontheffing is geldig vanaf 1 maart 2018 tot en met 31 december 2022.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Meldingsclausule

Wanneer met de voorgenomen werkzaamheden gestart wordt, dient dit gemeld te worden via het bijgevoegde meldingsformulier (zie bijlage 2) via e-mail aan wnb@fryslan.frl, of per post naar Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, Afdeling Omgevingszaken, t.a.v. Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

mevr. A.J. Tack
teamleider Groene Regelgeving

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- d. de gronden van het bezwaar.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.nl onder "Contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie: tel. (058) 292 51 57.

Kennisgeving

Van dit besluit zal kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad en in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal> blad.

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van het besluit
- Bijlage 2: Meldingsformulier

Afschriften

- Gemeente Dantumadeel
- FUMO (De heer Y. Muller)
- Eco Reest (per e-mail)

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingaanvraag

Op 28 november 2017 ontving ik de door u ingediende aanvraag voor een ontheffing van artikel 3.1 en 3.5, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor de huismus, gierzwaluw en ruige dwergvleermuis ten behoeve van de sloop en nieuwbouw van woningen aan de Salomon Levystrijtte in De Westereen. Uw aanvraag staat geregistreerd onder nummer 01472199.

Voor het aangevraagde project en/of handeling is niet eerder ontheffing verleend op grond van de Wnb.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Ontheffing wordt aangevraagd voor 'Sloop en nieuwbouw Salomon Levystrijtte De Westereen'. Voor het project worden in twee fasen 56 woningen aan de Salomonstrjitte Levystrijtte 6 – 56 en 3 – 61 gesloopt waarna op dezelfde locatie 56 woningen worden teruggebouwd.

U voert hiervoor de volgende activiteiten uit:

- Sloop in 2018 van 24 woningen (deelgebied 1: Salomon Levystrijtte 6-24 en 3-29);
- Sloop in 2019 van 32 woningen (deelgebied 2: Salomon Levystrijtte 26-56 en 31-61);
- Nieuwbouw van 18 1-2 persoonswoningen, 17 gezinswoningen en 21 levensloopwoningen.

Daarbij geeft u aan de werkzaamheden op de volgende wijze uit te zullen voeren:

Tijdelijke mitigatie

- In de directe omgeving worden voor vleermuizen kasten opgehangen. Per gevonden verblijfplaats worden vier uitwendige kasten opgehangen van het type VK WS 07 vleermuiskast van Vivara Pro. Deze kasten zijn voor 1 december 2017 opgehangen op minimaal 3 meter hoogte met een vrije in- en uitvliegopening. De kasten zijn geplaatst op de kopgevels van Salomon Levystrijtte 63, 69, Ferlinge Stasjonstrjitte 9 en 15, E. Baarsmastrjitte 2 en Toerstrjitte 3;
- In de periode tussen sloop en nieuwbouw zullen voor de huismus in de directe omgeving 12 nestkasten van Vivara Pro worden aangebracht. De kasten worden in groepjes van vier aan de noordgevel van de Ferlinge Stasjonstrjitte 9, 11 en 15. De kasten zijn voor 1 december 2017 opgehangen;
- In de directe omgeving worden aan de oostgevel van Toerstrjitte 28 vijf tijdelijke nestkasten voor de gierzwaluw opgehangen. De kasten van het type VivaraPro NK GZ 08 worden zo hoog mogelijk opgehangen voor 1 december 2017.

Permante mitigatie

- Voor vleermuizen worden in de nieuwbouw ten minste 24 inbouwkasten van het Vivarapro IB VL 01 in combinatie met de invliegsteen IB VL 01 geplaatst. Deze kasten worden per vier stuks aan elkaar geschakeld ingebouwd in op het zuiden gerichte kopgevels. De kasten worden zo hoog mogelijk geplaatst, waarbij erop wordt gelet dat de in- en uitvliegopeningen op minimaal drie meter hoogte komen;
- Voor elke vervallen nestlocatie voor de huismus worden twee nestkasten geplaatst in de nieuwbouw door ten minste zes meter vogelvrije te plaatsen. Deze worden op de noord- of oostzijde van de woningen op een beschutte locatie geplaatst;

- Voor de gierzwaluw worden vijf inbouwstenen aangebracht in de nieuwbouw van het type VivaraPro, type IB GZ 01. Deze worden op de noord- of oostzijde geplaatst, in elk geval op een beschutte locatie (niet in de volle zon). De inbouwstenen worden gegroepeerd op een minimale hoogte van drie meter geplaatst waarbij de in- en uitvliegopening niet wordt geblokkeerd.

Maatregelen voor en tijdens sloop

- Voor aanvang van de sloop worden de verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis ongeschikt gemaakt. Het ontoegankelijk maken gebeurt door het aanbrengen van tochtgaten boven en onder in de gevels. Deze worden ten minste drie dagen voor de werkzaamheden aangebracht, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius;
- De werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf mei 2018 en mei 2019, buiten de kwetsbare paarperiode en overwinteringsperiode van ruige dwergvleermuis;
- De nestlocaties van de huismus worden voorafgaand aan het broedseizoen in 2018 ongeschikt gemaakt door het ontoegankelijk maken van de ruimte onder de dakpannen met netten of gaas;
- De nestlocatie van de gierzwaluw wordt vanaf half april 2018 ontoegankelijk gemaakt.

Als aanvulling op bovenstaande maatregelen worden de volgende voorwaarden extra opgenomen in de ontheffing:

- De tijdelijke locaties dienen minimaal een jaar na realisatie van de nieuwbouw aanwezig te blijven. Hierdoor wordt gezorgd dat er voldoende overlap van verblijfplaatsen aanwezig is en soorten minimaal een seizoen kunnen wennen aan de nieuwe locaties;
- De permanente locaties dienen op dezelfde locaties dan wel zeer nabij de locaties van de huidige verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Voor de huismus dienen in ieder geval in fase 1 permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd;
- Zodra bekend is waar de permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw gerealiseerd worden, dient dit bij het bevoegd gezag kenbaar te worden gemaakt;
- Voordat de nestlocaties van de huismus ongeschikt worden gemaakt, dient een ter zake kundige op het gebied van de huismus te controleren of de locaties niet in gebruik zijn. Indien locaties in gebruik zijn, dient te worden gewacht met ongeschikt maken totdat de locaties zijn verlaten;
- Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis dient plaats te vinden buiten de kwetsbare overwinterings- en voortplantingsperiode;
- Maximaal drie dagen voor de sloop dient een ter zake kundige op het gebied van huismus, gierzwaluw en ruige dwergvleermuis te controleren dat geen verblijfplaatsen van de soorten in gebruik zijn;
- Aangezien sloop plaatsvindt in het broedseizoen / voortplantingsperiode van soorten, dient te worden voorkomen dat vogels gaan broeden in het plangebied dan wel dat andere soorten zich vestigen. Voor de sloop dient een ter zake kundige het plangebied te inventariseren op de aanwezigheid van soorten.

A1.2. Periode

Op 1 februari 2018 heeft u verzocht de periode van ontheffing te wijzigen. U vraagt thans hiermee ontheffing aan van 1 maart 2018 tot 31 december 2022.

A1.3. Relevante stukken

U hebt voor de beoordeling van uw aanvraag de volgende stukken aangeboden:

- Aanvraagformulier;
- Machtiging;
- Uittreksel Kvk;
- Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: Salomon Levystrijtte 6-56 en 3-61 te De Westereen, Eco Reest, november 2017 (projectnummer 172019);
- Nader onderzoek vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen ter plaatse van Salomon Levystrijtte 6 t/m 56 en 3 t/m 61 De Westereen, Eco Reest, november 2017 (projectnummer 170781).

A1.4. Aanvullende gegevens

De aanvraag tot ontheffing is als volledig beoordeeld. Er is vanuit het bevoegd gezag niet gevraagd om aanvullende gegevens ingevolge art. 4:5 lid 3 Awb. Wel heeft u op 1 februari 2018 een verduidelijking gegeven op een aantal mitigerende maatregelen.

A1.5. Uw aanvraag en overige onderdelen Wet natuurbescherming

Uw project of handeling vindt niet plaats in of nabij een Natura 2000-gebied en heeft geen betrekking op het vellen van houtopstanden.

A2. Bevoegdheid

Het project of de andere handeling is niet op grond van artikel 1.3, vijfde lid, Wnb aangewezen in het Besluit natuurbescherming (verder: Bnb). Gelet op artikel 1.3, eerste lid, Wnb, zijn Geëerde Staten van Fryslân bevoegd op deze aanvraag te beslissen.

A3. Procedure

De ontheffingprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Wnb en de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

A3.1. Verlengen beslistermijn

Van de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen is geen gebruik gemaakt.

A3.2. Coördinatie met andere wetgeving

Ten overvloede wijzen wij erop dat er mogelijk andere wettelijke verplichtingen op uw activiteit/handeling kunnen rusten waarvoor Geëerde Staten van Fryslân niet het bevoegd gezag zijn. Dit besluit is enkel gebaseerd op de bepalingen van de Wnb, het Bnb, de Regeling natuurbescherming en de Verordening Wet Natuurbescherming Fryslân 2017.

A4. Ontheffingsplicht

1. Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen heb ik beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of handeling overtreding van de verbodsbepalingen tot gevolg heeft op de beschermde soorten, zoals bedoeld in paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb, die op de locatie voorkomen.
2. Ik stel vast dat:
 - a. het onder A1. omschreven project en/of handeling mogelijk in strijd is met de verbodsbepaling in:
 - artikel 3.1, lid 2, Wnb: 'Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.';

- artikel 3.1, lid 4, Wnb: 'Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.';
 - artikel 3.5, lid 2, Wnb: 'Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.';
 - artikel 3.5, lid 4, Wnb: 'Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen'.
- b. het onder A1. omschreven project en/of de handeling weliswaar gevolgen kan hebben voor de op de locatie aangetroffen dieren, maar dat het de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in gevaar mag brengen, afzonderlijk noch in combinatie met andere projecten of plannen, zodat het niet kan worden beschouwd als een project dat significante gevolgen kan hebben voor de betreffende (dier)soorten;
- c. er dus ontheffing nodig is op grond van artikel 3.3, lid 1, Wnb en artikel 3.8, lid 1, Wnb.

Ik verwijs voor de motivering van dit oordeel naar mijn overwegingen onder B. (Toetsing)

B. Toetsing

B1. Wettelijk kader

B1.1. Wnb

1. Artikel 3.1, tweede lid, Wnb bepaalt dat het verboden is opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
2. Artikel 3.1, vierde lid, Wnb bepaalt dat het verboden is vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
3. Artikel 3.5, tweede lid, Wnb bepaalt dat het verboden is dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
4. Artikel 3.5, vierde lid, Wnb bepaalt dat het verboden is de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Op grond van artikel 3.3, eerste lid, Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
6. Op grond van artikel 3.8, eerste lid, Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
7. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, een wettelijk belang wordt gediend, zoals vastgelegd in art. 3.3, vierde lid, onder b en art. 3.8, vijfde lid, onder b, Wnb en de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komt.

B2. Inhoudelijke beoordeling

B2.1. Verbodsbepalingen

1. Het onder A1 genoemde project en/of handeling betreft een project en/of handeling die mogelijk overtreding van verbodsbepalingen tot gevolg heeft en/of de gunstige staat van instandhouding van aanwezige beschermde soorten kan aantasten.

2. Uit het ecologisch onderzoek (zie A1.3. van dit besluit) zijn de beschermde diersoorten naar voren gekomen die tijdens het inventariserende onderzoek zijn aangetroffen op het terrein waar de werkzaamheden worden verricht.
3. Hieronder toets ik uw aanvraag aan de beoordelingskaders van de onder B1 genoemde wetgeving. Daarbij worden mogelijke overtredingen, verslechtingen en verstoringen besproken van de relevante aanwezige soorten.

B2.2. Toetsing aanwezige soorten

Van mei t/m september 2017 is onderzoek verricht naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Uit het onderzoek is gebleken dat in de te slopen woningen verblijfplaatsen zijn aangetroffen van huismus, gierzwaluw en ruige dwergvleermuis. Door de sloop van de woningen zullen deze verblijfplaatsen worden verwijderd.

Huismus (Passer domesticus)

In mei 2017 hebben, conform soorteninventarisatieprotocol (kennisdocument BIJ12), twee veldbezoeken plaatsgevonden naar de aanwezigheid van huismussen. Tijdens deze veldbezoeken zijn 6 nestplaatsen aangetroffen onder de dakpannen aan de Salomon Levystrijtte 5, 7, 9, 11 en 13. Daarnaast zijn in het onderzoeksgebied en in de directe omgeving foeragerende huismussen waargenomen. Naast de zes nestlocaties maakt het onderzoeksgebied deel uit van het foerageergebied van de huismus.

Door de sloop zullen deze zes nestlocaties verdwijnen. Deze nestlocaties worden zowel tijdelijk als permanent vervangen. Tijdelijk zijn binnen een straal van 100 meter 12 nestkasten opgehangen. Deze kasten zijn in een omgeving opgehangen waar voldoende leefgebied aanwezig is voor de huismus in de vorm van begroeide tuinen. In de nieuwbouw worden vogelvides geplaatst. Hiervan zal minimaal 6 meter worden geplaatst, zodat de huidige nestplaatsen dubbel worden gemitigeerd. Door het ophangen van nestkasten en het plaatsen van vogelvides zullen zowel tijdens als na de werkzaamheden nestlocaties in het plangebied aanwezig blijven. Voor de huismus is het gunstig om de permanente nestlocaties op dan wel nabij de huidige locatie te realiseren. In de nieuwbouw zullen de permanente nestlocaties zoveel mogelijk op dezelfde locatie worden gerealiseerd als de huidige nestlocaties.

De functionele leefomgeving zal tijdelijk verminderen door de werkzaamheden. De sloop en nieuwbouw wordt in twee fasen gerealiseerd zodat voldoende leefgebied beschikbaar blijft. Daarnaast biedt de directe omgeving van het plangebied ook alternatief leefgebied. Na de realisatie van de nieuwbouw zal het gehele plangebied weer geschikt zijn voor de huismus.

In mei 2018 zullen de woningen worden gesloopt. Dit is binnen de broedperiode van de huismus. Voor 1 december 2017 zijn de tijdelijke kasten opgehangen om tijdig nieuwe nestlocaties aan te kunnen bieden. Na zo'n drie maanden gewenningsperiode zullen, om verstoring van nesten te voorkomen, de huidige locaties ontoegankelijk worden gemaakt. Voordat de huidige locaties ongeschikt worden gemaakt, dient wel gekeken te worden of de locaties in gebruik zijn.

Gezien het tijdelijke karakter van de werkzaamheden, de mitigerende maatregelen en de aanwezige alternatieven in de omgeving is het voldoende aangetoond dat de gunstige staat van instandhouding van de huismus niet in het geding komt.

Gierzwaluw (Apus apus)

Uit onderzoek in juni en juli 2017 is gebleken dat in het plangebied één nestlocatie van de gierzwaluw aanwezig is.

Deze locatie bevindt zich onder de gevelpan nabij de schoorsteen aan de Salomon Levystrijtte 16. Verder zijn alleen foeragerende gierzwaluwen aangetroffen. Deze vertoonden geen binding met de onderzochte panden.

Door de sloop zal de nestlocatie verdwijnen. Deze nestlocatie wordt in vijfvoud gemitigeerd. In eerste instantie door het ophangen van 5 nestkasten aan de noordgevel van Toerstrjitte 28. Deze locatie bevindt zich binnen 100 meter van de huidige locatie. In de permanente situatie zullen vijf inbouwkasten worden geplaatst. Het is van belang dat de kasten zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats wordt geplaatst. In de nieuwbouw wordt hier rekening mee gehouden.

Het functionele leefgebied zal niet worden aangetast door de werkzaamheden. Verder zal de huidige locatie voor het broedseizoen ontoegankelijk/ongeschikt worden gemaakt, zodat voorkomen wordt dat nesten worden verstoord. Het gaat daarbij om één nestlocatie die zowel tijdens als na de sloop wordt gemitigeerd. Het is hiermee voldoende aannemelijk dat de gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw door het project niet in het geding zal komen.

Ruige dwergvleermuis (Pipistrellus nathusii)

Conform onderzoeksprotocol is in het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast is gekeken naar de aanwezigheid van vliegroutes en functioneel leefgebied. Uit het onderzoek is gebleken dat er 6 paarverblijfplaatsen aanwezig zijn van ruige dwergvleermuis. De invliegopeningen bevinden zich onder de gevelpannen, de exacte locatie van de verblijfplaatsen kan in de open spouwmuur of onder het dak zijn. Het is niet geheel uit te sluiten dat ook winterverblijfplaatsen aanwezig zijn.

Met de sloop zal de ruige dwergvleermuis 6 verblijfloccaties verliezen. Dit wordt opgevangen door tijdelijk 24 vleermuiskasten op te hangen en in de nieuwbouw inbouwstenen aan te brengen. Hiermee zullen tijdens en na de sloop en nieuwbouw verblijfplaatsen aanwezig zijn. De kasten zullen voor 1 december 2017 worden geplaatst. Doordat het hier gaat om paarverblijven zal een overlap van zo'n 5 maanden worden gerealiseerd. In de nieuwbouw zullen de permanente verblijfloccaties zoveel mogelijk op dezelfde locatie worden gerealiseerd als de huidige locaties. Dit wordt als voldoende gezien. Wel dient ook overlap aanwezig te zijn van tijdelijke naar permanente verblijfplaatsen.

Door de sloop zullen geen vliegroutes dan wel noodzakelijke foerageergebied worden aangetast. Hiervoor biedt de omgeving voldoende alternatieven. Voor de sloop zullen tijdig de huidige verblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt. Dit gebeurt buiten de kwetsbare periode van de ruige dwergvleermuis en minimaal drie dagen voor de uitvoering van de werkzaamheden. Met de mitigerende maatregelen is het aannemelijk dat de gunstige staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis niet in het geding zal komen.

Algemeen

De sloop zal plaatsvinden in mei 2018 en mei 2019. Dit is in de broedperiode van veel vogelsoorten. Men dient dan ook alert te zijn op de aanwezigheid van andere soorten dan de soorten zoals benoemd in deze ontheffing. Voor de sloop dient een ter zake kundige dan ook de omgeving van de te slopen woningen te inventariseren op de aanwezigheid van (broedende) soorten. Indien soorten aanwezig zijn, dient men verstoring te voorkomen. Dit kan door bijvoorbeeld te voorkomen dat vogels tot broeden komen dan wel in overleg met een ter zake kundige te kijken naar wijze van uitvoering, zodat nesten niet verloren gaan.

B2.3 Belang van de activiteit

Voor de Vogelrichtlijnsoorten huismus en gierzwaluw vraagt u ontheffing aan op grond van het belang van “*de volksgezondheid en de openbare veiligheid*”, zoals in artikel 3.3, lid 4 onder b Wnb staat vermeld.

Voor de Habitatrichtlijnsoort ruige dwergvleermuis vraagt u ontheffing aan op grond van het belang van “*De volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale en economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten*”, zoals in artikel 3.8, lid 5 onder b Wnb staat vermeld.

Samen met de gemeente heeft Thús Wonen een visie ontwikkeld om te anticiperen op de gevolgen van krimp van het aantal bewoners. Een afname van het aantal huishoudens en de vergrijzing van de bevolking heeft tot gevolg dat er meer vraag zal zijn naar woningen voor één- of tweepersoons huishoudens. De focus moet daarbij liggen op de kwalitatieve woningbehoefte.

Daarnaast zijn de woningen in zeer slechte staat van onderhoud. Er is sprake van schimmel, tocht en kou. Dit heeft een negatieve invloed op het binnenklimaat en daarmee op de bewoners.

Naast de sociale aspecten om kwalitatieve goede woningen voor een- of tweepersoonshuishoudens te realiseren in de gemeente, is er sprake van een ongezond binnenklimaat van de woningen. Ik ben dan ook van mening dat het project zowel *de volksgezondheid* als een ander *groot openbaar belang van sociale aard* dient.

B2.4. Andere bevredigende oplossing

In uw aanvraag geeft u de volgende mogelijke alternatieven aan:

- Alternatieve locatie: Het project is locatie gebonden;
- Alternatieve maatregelen: De staat van de huidige woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. Er is sprake van energieverlies, tocht en vocht. Het verbeteren van de woningen zal een te grote ingreep zijn en ook negatieve effecten hebben op aanwezige beschermde soorten. Daarnaast kan daarmee niet worden voldaan aan de wens naar ander type woningen;
- Alternatieve werkwijze: De werkwijze met mitigerende maatregelen is zodanig gekozen dat effecten op aanwezige beschermde soorten wordt geminimaliseerd. In de nieuwbouw worden nieuwe verblijfplaatsen geïntegreerd.

In de door u gevolgde werkwijze ben ik van mening dat de meest bevredigende oplossing is gezocht. Bij de uitvoering van het project/de handeling wordt verstoring van aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk voorkomen.

C. Conclusie

De maatregelen, het belang en alternatieven in acht nemende, is de zekerheid verkregen dat versturende effecten op de huismus, gierzwaluw en ruige dwergvleermuis tot een minimum worden beperkt en de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in het gedrang komt. De effecten zijn daarnaast van beperkte en tijdelijke aard, waarna het gebied weer geschikt zal zijn voor de soorten.

Op grond van de onder A1.3. genoemde rapporten staat vast dat door de sloop en nieuwbouw van woningen in De Westereen op de door u aangewezen wijze en zoals in dit besluit is vermeld uit te voeren, de effecten van de overtreding van de verbodsbepalingen uit paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 Wnb tot een minimum beperkt worden. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Ontheffing voor de huismus, gierzwaluw en ruige dwergvleermuis kan worden verleend.

Leeuwarder Courant/Friesch Dagblad

Gemeente Dantumadiel

Kennisgeving ontheffing Wet natuurbescherming

Gedeputeerde Staten hebben op 2 maart 2018 een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verleend aan **Thús Wonen** in **Dokkum** voor sloop en nieuwbouw van woningen aan de Salomon Levystrijtte in De Westereen.
De ontheffing is geldig tot en met 31 december 2022.

De ontheffing ligt ter inzage in het:

-provinciehuis, elke werkdag van 9 tot 16 uur (graag van te voren contact opnemen).

Belanghebbenden kunnen tot en met **16 april 2018** een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Meldingsformulier Wet natuurbescherming

Dit formulier volgens de in de ontheffing of vergunning of bestuurlijk rechtsoordeel gestelde termijn of (indien dit niet is vermeld) uiterlijk 3 werkdagen voor de start van de activiteit sturen/mailen naar:

Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Afdeling Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN

E-mail: wnb@fryslan.frl

A. ALGEMENE GEGEVENS

Ontheffing-/Vergunning-
houder/aanvrager :
Adres en Plaatsnaam :
Telefoon / emailadres :
Kenmerk brief / code :

B. LOCATIEGEGEVENS

Locatie activiteit :
Soort activiteit :

C. OVERIGE GEGEVENS

Activiteit is ontheffing-
/vergunningplichtig i.k.v. Wnb : ja / nee

Startdatum en -tijdstip activiteit : / / 2018 uur

Einddatum en -tijdstip activiteit : / / 2018 uur

Wanneer het tijdstip van de
activiteit hierboven niet is in te
vullen, dan tijdstip s.v.p. hiernaast
zo duidelijk mogelijk aangeven.

(indien bekend of beschikbaar een evt.
periodiek schema meezenden s.v.p.)

D. INFORMATIE

Hieronder kunt u eventueel informatie kwijt die van belang is bij de melding

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Eventuele aanvullende informatie kan op de achterzijde van dit formulier worden vermeld.

Postbus 41 | 9100 AA Dokkum

Ingekomen DDFK

07 MAART 2018

